

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Comisia pentru constituționalitate

Nr.LXVIII/1772/2021

Comisia pentru învățământ, tineret și sport

Nr.XXVIII/101/17.03.2021

RAPORT COMUN

asupra **Legii pentru modificarea Legii nr. 31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România**
(L565/2019)

În temeiul art.147 alin.(2) din Constituția României, republicată, în conformitate cu prevederile art.152 alin.(1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru învățământ, tineret și sport**, prin adresa nr.L565/2019 din 28 decembrie 2020, **au fost sesizate** de către Biroul permanent al Senatului, **în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun asupra Legii pentru modificarea Legii nr. 31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.771 din 22 octombrie 2020.**

Prin propunerea legislativă, care are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România, inițiatorii urmăresc actualizarea sediului instituției, ca textul legii să fie pus în acord cu Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea

personalului plătit din fonduri publice, precum și stabilirea competențelor în aprobarea statutului Academiei Oamenilor de Știință.

În ședința din 9 martie 2021 și 17 martie 2021, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru învățământ, tineret și sport **au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte raport comun de respingere a legii.**

Curtea Constituțională, prin Decizia nr.771 din 22 octombrie 2020, a admis obiecția de neconstituționalitate și **a constatat că Legea pentru modificarea Legii nr. 31/2007 privind reorganizarea și funcționarea Academiei Oamenilor de Știință din România, este neconstituțională în ansamblul său.**

În motivarea obiecției de neconstituționalitate, Președintele României, autorul sesizării, susține că art. II din lege încalcă art. 65 alin. (2) lit. b) prin raportare la art. 138 din Constituție, întrucât operează o intervenție legislativă derogatorie de la Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020, lege ale cărei prevederi se aplică în anul 2020 și care, prin specificul ei, de regulă, are o aplicabilitate pe durata unui singur an financiar. Această derogare echivalează, de fapt, și cu o modificare implicită a art. 35 din legea bugetului de stat. Or, într-o atare situație era necesar ca o astfel de modificare să fie realizată în ședința comună a celor două Camere, astfel cum sunt realizate toate modificările aduse legilor bugetului de stat, sub forma rectificărilor bugetare.

De asemenea, autorul sesizării arată că, potrivit modificărilor operate, veniturile proprii nu mai reprezintă o sursă pentru finanțarea cheltuielilor de întreținere, funcționare și a indemnizațiilor din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România, singura sursă de finanțare rămânând cea a subvențiilor acordate de la bugetul de stat, conform legilor bugetare anuale.

În forma inițiatorului, art. I pct. 5 din propunerea legislativă prevedea că drepturile salariale pentru personalul bugetar din aparatul de lucru se acordă pentru funcțiile de execuție și de conducere, prin asimilare, conform prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, iar prin

amendamentele aduse în Camera Deputaților s-a stabilit ca drepturile salariale ale personalului de conducere și de execuție din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România să fie încadrate în grilele din anexele nr. III și VIII la Legea-cadru nr. 153/2017. În același sens se arată că art. II din legea criticată derogă de la prevederile art. 35 din Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020, astfel ca finanțarea cheltuielilor Academiei Oamenilor de Știință din România să se asigure din subvenții acordate de la bugetul de stat.

Aceste modificări implică cheltuieli cu impact asupra bugetului de stat. Din analiza parcursului legislativ al legii criticate rezultă că fișa financiară nu a existat și nu a fost solicitată nici la momentul inițierii legii, nici în momentul adoptării unor amendamente în Camera decizională, cu impact asupra bugetului de stat.

Examinând obiecția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

- în ceea ce privește procedura parlamentară, potrivit art. 65 alin. (2) lit. b) din Constituție, aprobarea bugetului de stat se realizează de cele două Camere în ședință comună. Mai mult, potrivit art. 138 alin. (2) din Constituție, Guvernul este cel care are competența constituțională exclusivă de a iniția proiectul de lege privind bugetul de stat. Prin urmare, orice modificare a acestuia, sub forma rectificărilor bugetare, se inițiază tot de către Guvern, pe baza legislației adoptate de Parlament. Rezultă că și orice "derogare" de la legea bugetului de stat trebuie, pe de o parte, inițiată de Guvern, iar, pe de altă parte, adoptată în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului;

- în cauză, derogarea de la art. 35 din Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr. 5/2020, potrivit căruia "În anul 2020, Academia Oamenilor de Știință din România va fi finanțată în integralitate din venituri proprii fără a beneficia de niciun transfer sau subvenție de la bugetul de stat", a fost adoptată de Camera Deputaților, în ședință separată, în corpul unei legi inițiate de parlamentari, ca urmare a unui amendament introdus în Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport din Camera Deputaților. Or, pe de o parte, rectificarea legii bugetului de stat se poate face numai pe calea unui proiect de lege/ordonanță/ordonanță de urgență, după caz, cu alte cuvinte, numai la

inițiativa Guvernului, iar, pe de altă parte, legea de rectificare se adoptă în ședința comună a celor două Camere.

Astfel, Curtea a constatat că art. II din lege încalcă art. 65 alin. (2) lit. b) și art. 138 alin. (2) din Constituție.

Cu privire la art. 111 alin. (1) din Constituție, Curtea, în jurisprudența sa, a reținut că acesta stabilește, pe de o parte, obligația Guvernului și a celorlalte organe ale administrației publice de a prezenta informațiile și documentele necesare actului legiferării și, pe de altă parte, modalitatea de obținere a acestor informații, respectiv la cererea Camerei Deputaților, a Senatului sau a comisiilor parlamentare, prin intermediul președinților acestora.

În cauza de față, Curtea constată că art. I pct. 5 [cu referire la art. 20 alin. (2⁴)] din lege trebuie exclus din evaluarea pe care o va realiza cu privire la impactul financiar al legii, pentru că nu reprezintă altceva decât o dispoziție legală de corelare cu privire la realitatea normativă existentă. Textul în vigoare face referire/trimitere la salarizarea personalului bugetar prin raportare la o legislație vetustă (legislație care nu mai este în vigoare de circa 10 ani), iar noul text nu a făcut altceva decât să se raporteze la noua legislație existentă, respectiv la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017 (Familia ocupațională de funcții bugetare "Cultură" unități de cultură și Familia ocupațională de funcții bugetare "Administrație"), aspect reținut și în Raportul din 3 iunie 2020, întocmit de Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport din Camera Deputaților. Prin urmare, nu există motive să se creadă că s-a modificat fundamental grila de salarizare a personalului - prin raportare la o grilă mai favorabilă, din moment ce însăși Comisia menționează expres că modificarea a fost realizată "pentru claritatea textului și realizarea unor trimiteri la actele normative în vigoare. O.U.G. nr. 24/2000 și Legea nr. 383/2001 sunt abrogate prin Legea nr. 330/2009".

Prin urmare, Curtea a reținut că, în realitate, critica de neconstituționalitate este raportată la art. I pct. 4, pct. 5 [cu referire la art. 20 alin. (1)] și art. II din lege, care, în esență, stabilesc că finanțarea cheltuielilor de întreținere, funcționare și a

indemnizațiilor din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România se asigură din subvenții acordate de la bugetul de stat, începând cu data intrării în vigoare a legii, în condițiile în care Legea nr. 31/2007 prevede suportarea acestora atât din venituri proprii, cât și din subvențiile de la bugetul de stat, iar pentru anul 2020 ele se suportă din venituri proprii.

Totodată, Curtea reține că veniturile proprii nu sunt eliminate, art. 20 alin. (2) din Legea nr. 31/2007 prevăzând: "Veniturile proprii ale AOSR provin din: programe de cercetare, donații, sponsorizări, taxe, chirii, publicații, studii, prestații editoriale, consultații științifice, studii pentru avize, lucrări de exploatare a unor bunuri mobile și imobile din patrimoniul propriu, precum și din alte activități realizate", însă aceste venituri vor fi folosite pentru alte scopuri, și nu pentru finanțarea cheltuielilor de întreținere, funcționare și a indemnizațiilor. Rezultă că a fost operată o modificare cu privire la sursa de finanțare a acestor cheltuieli, suportarea acestora urmând a fi realizată exclusiv din subvenția de la bugetul de stat.

În consecință, este evident că o asemenea schimbare de optică legislativă are un impact bugetar. Pentru aceasta trebuie solicitată informarea Parlamentului de către Guvern, conform art. 111 din Constituție, precum și fișa financiară de către inițiatorii propunerii legislative, conform art. 138 alin. (5) din Constituție.

Or, în cauză, s-a solicitat informarea Parlamentului în temeiul art. 111 din Constituție "asupra implicațiilor bugetare generate", astfel că nu se încalcă art. 111 alin. (1) teza a doua din Constituție. Însă nici inițiatorii propunerii legislative și nici Biroul permanent nu au solicitat fișa financiară prevăzută de art. 15 din Legea nr. 500/2002 în condițiile art. 15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010.

În consecință, având în vedere natura viciului de neconstituționalitate, **Curtea reține că legea în ansamblul său încalcă art. 138 alin. (5) din Constituție.**

Față de considerentele cuprinse în decizia menționată, membrii celor două comisii au hotărât să adopte raportul comun de respingere a legii trimise la promulgare.

În ceea ce privește efectele unei decizii prin care Curtea, în cadrul controlului anterior promulgării, constată neconstituționalitatea legii examinate, în integralitatea

sa, iar nu doar a unor dispoziții din cuprinsul acesteia, în temeiul art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală și având în vedere jurisprudența Curții în materie, Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ cu privire la aceasta.

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru învățământ, tineret și sport supun spre dezbateră și adoptare, plenului Senatului, **raportul comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria **legilor ordinare** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.92 alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, legea urmează a fi dezbătută de **Senat** în calitate de **primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Sen. Ion-Cristinel RUJAN

Secretar,

Sen. Cristian-Augustin NICULESCU-ȚĂGÂRLAȘ

Președinte,

Sen. Monica-Cristina ANISIE

Secretar,

Sen. Ambrozie-Irineu DARĂU

sa, iar nu doar a unor dispoziții din cuprinsul acesteia, în temeiul art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală și având în vedere jurisprudența Curții în materie, Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ cu privire la aceasta.

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru învățământ, tineret și sport supun spre dezbateră și adoptare, plenului Senatului, **raportul comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria **legilor ordinare** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.92 alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, legea urmează a fi dezbătută de **Senat în calitate de primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Sen. Ion-Cristinel RUJAN

Secretar,

Sen. Cristian-Augustin NICULESCU-ȚĂGĂRLAȘ

Președinte,

Sen. Monica-Cristina ANISIE

Secretar,

Sen. Ambrozie-Irineu DARĂU